

**Łódź****CENA NUMERU****25 gr.****Cena prenumeraty**

w Łodzi

Mies. z dod. ilustr. 5 zł

Dla robotników 4 zł

Odbior. do domu 30 gr.

Z dostawą pocztową 6 zł

Pena Łódźką egz. 27 gr.

Należność pocztowa

opłacana ryczałtem

**XXXIV r.  
Istnienia.****Redakcja i Administracja**

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-23

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5-6

Art. listów anonimowych

nie umieszcza się

**1930 r.****Numer dzisiejszy składa się z 10 stron**

# ROZWÓJ

**Piątek, 9-go maja****№ 127**

## Pokojowe zamiary Niemiec w świetle cyfr

### Niepomierne wzrastanie wydatków wojennych 100 MILJONÓW FRANKÓW na MANEWRY

**Paryż, 8.5.** Dyskusja „Reichstagu“ nad budżetem wojskowym Niemiec wywołuje w prasie i kołach politycznych francuskich nie tylko zrozumiałe zainteresowanie.

Kilka dni temu Chaumeix w „Figarze“ i Leboucher w „Action France“ dali wyraz zdziwieniu, graniczącemu z osłupieniem z powodu systematycznego niepomiernego i niczem nieusprawiedliwionego wzrastania wydatków wojskowych Niemiec.

Budżet Reichswehry jest stale fałszowany, a kredyty przeznaczone na poszczególne działy armji wcale nie odpowiadają potrzebom, na które były wyasygnowane, lecz idą zupełnie na inne cele.

Dowódcy Reichswehry, stale pokrywani przez rząd, dokonywują tajemnej reorganizacji i tajemniczych wydatków, przeznaczonych głównie na obejście klauzul wojskowych traktatu wersalskiego.

W robocie tej Groener prześcignął poprzedników swoich o tyle, że przedstawiając budżet znacznie większy od budżetów lat ubiegłych, bezceremonialnie odmawia umotywowania zwyżki żądanych kredytów.

Nawet uczciwsze organa prasy niemieckiej stwierdzają, że Groener wyśrubowuje umyślnie wydatki, aby część ich przeznaczyć na kupno lub fabrykację dodatkowych zbrojeń, na utrzymanie wojsk pozaliczbowych, na niewymienione w budżecie konstrukcje o znaczeniu strategicznym, na utworzenie nowych i subwencjonowanie istniejących organizacji tajnych, wreszcie na rozmaitego rodzaju cele starannie ukrywane.

To też powszechnie wiadomo, że z nowego budżetu, wynoszącego blisko 800 milionów marek złotych, czyli prawie pięć miliardów franków, przynajmniej jedna trzecia sumy tej idzie na tajne organizacje wojskowe i tajny zakup broni.

„Berliner Tageblatt“ z przerażeniem stwierdza że w 1913 r., maszynowe zbrojenie forsownego przygotowywania do wojny, personel półmilionowej armji ówczesnej kosztował 185 milionów marek złotych, podczas gdy w 1930 wydatki osobowe stu tysięcznej armji pochłaniają sumę 227 milionów marek złotych.

W r. 1913 Niemcy wydawały na głowę żołnierza 1200 marek, dzisiaj wydają blisko 3 tysiące.

Jeżeli nawet uwzględnić podrożenie życia o 50 proc., co jest absurdem, gdyż obliczone w walucie złotej ceny przedwojenne i dzisiejsze są prawie identyczne, to okaże się, że w obecnej epoce pokoju i rozbrojenia Niemcy wydają 60 procent więcej na armję pięć razy mniejszą, niż w 1913 r.

W umowie, ogłoszonej wczoraj w Berlinie, minister Treviranus uzasadnił budowę pancerników A i B względami konieczności

psychologicznej, wobec ludności Prus Wschodnich.

Nowy budżet niemiecki przewiduje wydatek 110 milj. marek na pomoc prowincjom wschodnim.

Na same manewry, mające się odbyć w rb. Groener żąda kredytu z górą 100 milj. franków, co jest sumą, jakiej nie wydała dotychczas żadna armja na ćwiczenia manewrowe.

—:O:—

## Wniosek o zwołanie nadzwyczajnej SESI SEJMOWEJ

**Złożony zostanie dziś po południu**

Wniosek poselski o zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej złożony będzie p. Prezydentowi jutro w południe. Tekst wniosku i jego motywy są w łonie cenzylewu zupełnie uzgodnione. Dziś jeszcze nastąpi jedynie redakcyjne zakończenie prac i uporządkowanie podpisów.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa wniosek przesłany będzie na zamek przez kancelarję sejmową. Prawdopodobnie po przesłaniu wniosku odbędzie się jakaś konferencja p. Prezydenta Rzplitej z marsz. sejmu p. Daszyńskim.

Zwołanie sejmu i senatu nastąpi prawdopodobnie na dzień 23 albo 24. W tym samym

dniu jeszcze przed posiedzeniem sejmu odbędzie się posiedzenie senatu w celu zapowiedzenia zmian w uchwalonej przez sejm ustawie o ochronie dzierżawców. W senacie przeważa, opinia, którą podziela zresztą wiele posłów w sejmie, że ustawa jest tak skonstruowana iż wprowadzenie jej w życie pozabawiłoby właścicieli ich terenów nie tylko na wsi, ale nawet w mieście niemal dożywnie. Stąd też zapowiedzenie zmian przez senat jest konieczne.

Natychmiast po zebraniu sejmu przystąpiłaby do dalszych prac nad zm. ustroju komisja konstytucyjna.

—OO—

## Nowy kurs sowiecki

**O przyjazne stosunki z Anglią**

**Ryga, 8.5.** Przyjście do władzy rządu Brüninga w Niemczech, oraz antysowieckie stanowisko przeważającej części prasy niemieckiej wraz osłabieniem stosunków handlowych niemiecko-sowieckich, wywołało reakcję w kierowniczych kołach sowieckich.

Pod wpływem Litwinowa postanowiono zaniechać antyangielskiego kursu politycznego i przerwać na jakiś czas akcję komunistyczną w Indjach. Nowe zamierzenia rządu sowieckiego idą w kierunku pozyskania an-

gielskich sfer gospodarczych, od których sowjeti spodziewają się otrzymać znaczne kredyty na cele gospodarcze.

Podobno Stalin całkowicie zaakceptował nowy kurs sowieckiej polityki zagranicznej, wywołując ostrą opozycję jednego z najbliższych dotychczas swoich przyjaciół, Molotowa, który jak wiadomo, zajmuje stanowisko przewodniczącego komitetu wykonawczego 3 międzynarodówki i jest zwolennikiem koncepcji germanofilskiej.

# Watykańskie kłopoty

W obrębie Miasta Watykańskiego niema jadłodajni

Paryż 8.5. „New York Herald“ donosi, że wobec coraz bardziej wzrastającej ilości pielgrzymów, oraz osób, zwiedzających muzea i biblioteki watykańskie, powstał projekt utworzenia na terytorjum Cita del Vaticano restauracji i barów. Ojciec św., który początkowo był skłonny przychylić się do tego pro-

jektu, uznał, że podobny krok byłby niezgodny ze świętym charakterem Watykanu. Również, wychodząc z tych samych założeń, odmówiono pozwolenia na otwarcie trafik tytoniowych, oraz punktów żywnościowych w granicach Cita del Vaticano.

—o—

# Miasteczka polskie palą się

Pożar Uhnowa w Małopolsce Wsch.

Lwów, 8.5. Donoszą z Uhnowa, iż wczoraj około godz. 4-ej popoł. wybuchł groźny pożar w piekarni na Starym Rynku. Pożar wkrótce przerzucił się na sąsiednie zabudowania, tak, iż w godzinę pół miasta stanęło w ogniu. Po kilku godzinach energicznej akcji straży ogniowych z sąsiednich miast po-

zar, udało się umiejscowić. Ogółem spłonęło 26 domów. Co było przyczyną pożaru oraz jak wielkie są straty, jeszcze nie udało się ustalić. We Lwowie zawiązał się komitet obywatelski, który ma pośpieszyć nieszczęśliwym pogorzelcom z pomocą.

—o—

# Walka o kościół w Raduniu

Obrazek nasuwający wspomnienia z przed r. 1905

„A B C“ podaje następującą smutną historię, przypominającą czasy, które zdawało się minąć bezpowrotnie.

W miasteczku Raduń, w pow. lidzkim, wódz Żydzi. Istnieje tu szkoła rabinów i Żydzi dokładają starań by utrzymać żydowski charakter. Kościół w Raduniu spłonął jeszcze w 1801 r. Przez przeszło lat sto katolicy musieli zadowalać się prowizorycznym drewnianym kościółkiem. Dopiero w r. 1927 przystąpiono do prac około budowy nowego kościoła. Przedewszystkiem zabrano się do uprzędkowania placu na miejscu dawnej, spalonej świątyni. Żydzi wówczas podnieśli alarm, iż będzie przez to uszczuplony rynek. Starosta lidzki p. Zdanowicz, rozpatrzywszy dokumenty, jednak uznał, że kościół nie stracił prawa do placu i plac przyznał Kościołowi.

Tymczasem w miejscu p. Zdanowicza stał radca lidzki p. Bogatowski. Żydzi znów wystąpili ze swymi pretensjami, zdolałi pozyskać na swoją stronę nowego starostę

Wójt dostał rozkaz przejęcia placu przez gminę. Pługi wryły się w ziemię aż po mury kościoła, wyrzucając czaszki i kości z dawnej cmentarza, położonego dookoła świątyni.

Poruszyło to całą katolicką ludność dookoła Radunia. Ze wszystkich wsi zjechały tysiące furmanek, wiozących kamienie. W ciągu jednego dnia wznieziono mur, okalający plac odebrany na rozkaz starosty.

Żydzi odwołali się do starosty, ale było zapóźno. Mur już zbudowano. Ograniczono się więc do zakazu pogrzebania wyoranych kości nieboszczyków, które poniewierają się po dziś dzień.

Rada gminna wyrzekła się już uroczycie rozszczeń swych do placu, ale pan starosta gwałtem go jej narzucił. Ponieważ nie można zaprzeczyć przedłożonym dokumentom, p. starosta nakazał zaniechać ustalenia granic kościelnego gruntu. Kościół więc budować nie można.

Jakie to czasy przypomina cała ta sprawa?



## Kronika telegraficzna

### SZARAŃCZA

Donoszą z Sofji, że klęska szarańczy, która dokonała wielkich spustoszeń w południowej Bułgarii przeniosła się obecnie do północnych okolic kraju. Władze przedsięwzięły szereg środków celem zwalczania tej plagi.

### KIEROWCA TAKSÓWKI — DOKTOR. FIL.

W Sorbonie uzyskał stopień doktora filozofii rosyjski emigrant Reimers, autor pracy na temat „Pojęcie piękna“. Reimers jest byłym oficerem rosyjskiej marynarki, obecnie zaś kierowca taksówki w Paryżu.

### UPAŁ W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Donoszą z Nowego Jorku że fala upałów w stanach wschodnich zwiększa się z dniem każdym. W Nowym Jorku zanotowano trzy zgony z powodu udaru słonecznego. Termometr wskazywał wczoraj 32 st. C. w cieniu.

### ŹRÓDŁA NAFTY W N. ZELANDJI

Donoszą z Wellingtonu, że na północnej wyspie Nowej Zelandji odkryto podczas wybuchu wulkanu wielkie źródła naftowe.

### OFIARY PIORUNÓW

Z Augsburga donoszą: W czasie burzy jaka przeszła nad miastem, piorun uderzył w dwa młyny, wzniciając pożar. Mieszkańcom młynów udało się uniknąć śmierci, natomiast czterech chłopów, którzy na rowerach spieszyli na ratunek płonącemu budynkowi zabiło uderzenie pioruna.

Z Fuldy donoszą: Dziś w południe przeszła nad kotliną Fuldy silna zawierucha, połączona z obfitym gradem. Dwie osoby, szukające schronienia w wieży kościelnej, zabił piorun.

### NIEMCY OSZCZĘDZAJĄ

W pruskich kasach oszczędnościowych w ciągu miesiąca stycznia i lutego wkłady wzrosły o 345 milionów marek.

Stan oszczędności w tych kasach wynosił z końcem lutego 5,8 miliardów marek.

### TRAGICZNA ŚMIERĆ „BEZBOŻNICZKI“

Z Moskwy donoszą o tragicznej śmierci działaczki komunistycznej. Dodonowej, która była jedną z organizatorek t. zw. instytutu czerwonej profesury.

Dodonowa wraz z wycieczką bezbożników zwiedzała słynny sobór Izaaka, w którym urządzono muzeum antyreligijne. Podczas zwiedzania dzwonnicy Dodonowa spadła i poniosła śmierć.

Jedyna w okolicach Łodzi sucha miejsc. letniskowa

# Miasto-Las Lućmierz

tuż przy szosie Zgierz—Osorków i tuż przy przystankach Kolei Dojazd.

Jeżetę do sprzedania na dogodnych warunkach spłaty zgórą 200 działek

Podług wymagań władz najmniejsza działka zawiera 3.000 metr. kw. Kilka działek handlowych przy rynku 1.500—2.300 metr. kw.

— — — Komunikacja tramwajem elektr. na samo miejsce co 40 minut. — — —

Grunt przepuszczalny suchy. Elektryczne oświetlenie zapewnione przez Kol. Dojazd.

**Sprzedaj: Targowa 63, Łódź** godz. 11-1 i 5-6 o prócz sobót i świ

Poplerajmy budowę szpitala

O.O. Bonifratrów w Chojnach



## REFLEKSJE na PRZEŁOMIE

I.  
DUCH ULICY

Zbliża się wielkimi krokami okres wyborczy do Rady Miejskiej, ewentualnie do Sejmu i Senatu.

Na prowincji, gdzie terminy wyborów do Rad Miejskich są już bardzo bliskie — gorączka przedwyborcza zwiększa się z dnia na dzień i z godziny na godzinę.

Zagadnienie wyborów w Łodzi, zwłaszcza dla społeczeństwa polskiego, jest niezmiernie ważne i takzawiklane, że trudno go omówić w jednym artykule.

W niniejszym omówimy w krótkości ogólny stan dotychczasowych rządów miasta w następnym p. t. „Samotny sztandar” błędy i niedomagania obecnych rządów, w trzecim i ostatnim pt. „S. O. S. — S. O. S.” — jedyny sposób wyjścia z tej ślepej ulicy, w którą zagnały nas rządy pomajowe i własne niedołęstwo.

Polityka gospodarcza Państwa nie może i nie powinna się opierać na fantastycznych pomysłach swojskiego chowu genjuszów, mnie mających, iż Polska — to jest ich folwark, którego pola muszą być koniecznie wynawożone wydziałkami ich mózgowic.

Nie chcą i nie mogą oni zrozumieć, iż Państwo — to nie jest świnka morska do wiewsekiej, na której można wypróbowywać różnego zagranicznego i krajowego wyrobu surowie antykapitalistyczne, tak gorąco zalecane przez Marksa czy Lenina i oczekiwać spokojnie symptomatów śmierci tego szlachetnego, jak na nasze stosunki — zwierzęcia.

Wszystkie kulturalne państwa opierają system swoich rządów, na starych wypróbowanych metodach systemu kapitalistycznego, który do dziś dnia okazał się niestety, najpraktyczniejszym, a wszelkie próby zastąpienia go czym innym, zawsze kończyły się niepowodzeniem.

Mówimy tu umyślnie „jest on najpraktyczniejszy”, a nie najlepszy, gdyż nie odpowiada on wymogom dziejowego pochoduludzkoci. — zwłaszcza czasów powojennych i posiada swoje, bardzo przykre strony — jednakże, zostawmy próby zmiany tego systemu innym mocniejszym .. finansowo potęgą.

Podobne doświadczenie w Rosji nie wypadło bardzo zachęcająco i Państwo to, niemal najbogatsze na świecie znajduje się dziś na dnie nędzy, a robotnik formalnie kona z głodu, gdyż samymi kartkami na artykuły pierwszej potrzeby — dostarczaniem zresztą w dużych ilościach, nie jest on w stanie zaspokoić najelementarniejszych potrzeb.

O 8-mio godzinnym dniu roboczym — mo wy niema — mają go tylko bogate państwa kapitalistyczne, jak Stany Zjednoczone, gdzie Ford posunął się nawet do 6 godzin pracy, będąc zdecydowanym przeciwnikiem teorii Marksa i co za tem idzie, człowiekiem przy zdrowych zmysłach.

Dzięki temu, że nasz Ustawodawca nie potrzebuje umieć pisać, ani zagłębiać się w zawile arkana gramatyki — ale musi mieć obowiązkowo za sobą wolę ludu, lub chociażby wole na szyi, (dowodzące, jak wiadomo wysokiej inteligencji) — Polska znajduje się

w najskrajniejszej nędzy i tylko cierpliwości i zrównoważeniu mas robotniczych zawdzięczamy, iż takie wypadki, jak w Zawierciu, nie są u nas chlebem powszednim.

Otóż przy nadchodzących wyborach do ciał rządowych i ustawodawczych, czas jest najwyższy po temu, aby wreszcie rozumne i zdrowe elementy polskie doszły do głosu, aby wreszcie cała Europa, przestała nas — wbrew bezpośrednim obserwacjom i oficjalnym enuncjacjom, traktować — jako naród skończonych idjotów.

Bo tylko u nas przekłada się stanowczo porabianie kredensu na opał, niż pójście do pobliskiego lasu po drzewo — gdyż pociągłoby to ewentualne, pogwałcenie o cały kwadrans ustawowego dnia roboczego.

My bodaj jedni z państw cywilizowanych jesteśmy zwolennikami przerwania operacji choremu, o ile operator (n. b. z Kasy Chorych) — już pracował 8 godzin i przekazania dokończenia tego zabiegu chirurgicznego, następnej „szybkie” ewent. grabarzowi.

Tak samo radzi jesteśmy zobaczyć zjeżdżającą od nieugaszonego pożaru straż ogniową, w poszanowaniu takiej zdobyczy proleta rjatu, jaką jest niewątpliwie angielska sobota.

Niedawno wywnętrzał mi się jeden z towarzyszy, z powodu strajku w następujący sposób.

— Ten fabrykant, kapitalista, nie chce nam podwyższyć o głupie 30 procent. — Przecież my mu nie bronimy przy tej okazji, też grubo zarobić i podwyższyć towar jeszcze o dalsze 50 procent. Nie chce lajdak, — bo jest burzuj i robienie nędzy wśród mas, jest jego jedynym celem!

O tem, że towar nie miałby zbyt przy podwyższeniu ceny chociaż o 5 procent, nie chce taki socjalny prymityw wcale wiedzieć, że przekracza daleko krąg, jego umysłowości — ale zato Państwo daje mu mandat do Rady Miejskiej, gdzie rządzi krociołem miastem, stanowi prawa i wyznacza podatki.

Nie należy się zatem dziwić, że tacy ustawodawcy, żądają lakiereków i jedwabnych pończoch na kostropate kulfony dziewczek i obory i manicure dla parobka od gnoju, nie zważając, że byłoby to dla niego ciężką kłęką i pozbawieniem go możności drapania się po skoltunionym łbie.

Żądają fortepianów dla dójek (Stapiński — Sejm), jakkolwiek zaczęłyby on tam karierę jako instrument muzyczny, a skończył rychło, jako piękny zielony kufeczek dla świątecznego przyodziewku.

Czy można się dziwić, że przy takim stawienu kwestji i tego rodzaju jaskrawych tendencjach w rządach Rzeczypospolitej doszło do tego, do czego dojść musiało, to jest, do kompletnego upadku handlu, przemysłu i rolnictwa?

I czy można mieć nadzieję na lepsze jutro, kiedy, mimo urzędowych pocieszeń nie się w tym kierunku nie zmieniło i na zmianę się wcale nie zanosi?

Z tego pobieżnego tylko rzutu oka, wystarczy, aby zrozumieć, że albo ten Duch Ulicy nadal powstanie przy sterze rządów i wszyscy pójdą nad rynsztok, albo — przy obecnych wyborach zdecydujemy się na energiczne uderzenie i zło wróci tam skąd przyszło t. j. nad rynsztok uliczny. (D. c. n.)

A. S.

## 100-LECIE NIEPODLEGŁOŚCI BELGJI

Obchodzone jest z wielką okazałością

W roku bieżącym święcą prawie równo często 100-ną rocznicę odzyskania niepodległości dwa państwa: Grecja i Belgia. Otwierając wystawę kolonialną w Antwerpii, zainaugurował ten samem król belgijski długi ciąg uroczystości, wśród których wystawa międzynarodowa w Leodjum stanowić będzie główną atrakcję.

Traktat wiedeński, likwidujący okres wojen napoleońskich, przyznał Belgję Holandji. Rozpocząła się dobra konjunktura dla górnictwa, dla przemysłu włókienniczego Gandawy słowem dla całego życia gospodarczego kraju którego bogata Holandja zapewniła pomoc finansową i zamorskie rynki zbytu. Powoli jednak zaczęły narastać nastroje niezadowolenia z istniejącego stanu rzeczy. Radykalno-demokratyczna inteligencja, ożywiona tradycją mi rewolucji francuskiej, nienawidziła króla-despotę, narzuconego jej przez zwycięską reakcję europejską i marzyła o niepodległości. Drugim ośrodkiem ruchu wyzwolenczego, mo że najzagorzalszego, był kler, który nie chciał uznać władzy zwierzchniej króla protestanta, nie godził się z zepchnięciem kościoła katolickiego na drugi plan.

W ogniu walki zrodził się sojusz obu tych obozów politycznych. Trzecim wreszcie obozem, który pchał do walki z Holandją, do całkowitego oderwania się i zdobycia nie-

podległości, był sojusznik zgoła przypadkowy mianowicie bezrobotni, których liczba ogromnie w tym czasie wzrosła wskutek zastosowania w przemyśle maszyny parowej.

Hasło do powstania belgijskiego dała rewolucja lipcowa we Francji, która detronizując Karola X i jego ministrów, pchnęła Belgów do walki zbrojnej. Już w miesiąc później, w sierpniu 1830, wybuchła w Brukseli rewolucja, której ostatecznym rezultatem było całkowite oderwanie się od zniechęconej Holandji i utworzenie królestwa pod berłem księcia sasko-koburskiego, Leopolda I. W tej walce o niepodległość dużą rolę odegrała Anglja, której polityczny wódz ówczesny, lord Palmerston, nosi w historii nazwę „ojca Belgji”. Anglja bowiem spoglądała niechętnym okiem na wzrost potęgi swej rywalki handlowej, Holandji.

Po wojnie i po zaleczeniu ran spowodowanych przez nią, wróciła Belgja do dawnego swego stanowiska w rodzinie narodów.

Sympatja, jaką się cieszy wszędzie Belgja, jest w Polsce tem bardziej ugruntowana iż za czasów ucisku zaborców była Belgja schroniskiem pewnym dla wszystkich wygnane ców politycznych.

LIST Z NIEMIEC

# Co słyszeć w Berlinie

## Innowacje wprowadzone przez przemysłnych berlińczyków

Berlin w maju.  
Berlin jest miastem, które może najszybciej z miast Europy przyswaja sobie postępy techniki. To też nie upływa niemalże miesiąc, by w stolicy Niemiec nie wprowadzono jakiejś innowacji. Oto zdobycze ostatniego okresu.

### GARDEROBY DZIECIĘCE W BARACH

Wchodzą coraz w modę. Prócz parasoli i psów można oddawać także na przechowanie i dzieci. Matki mogą swobodnie wejść do baru, tańczyć, pić, bawić się, nie troszcząc się o dzieci.

Dzieci bowiem bawią się przez ten czas pysznie. W specjalnie dla nich urządzonej sali zgromadzono wszelkie możliwe zabawki i wykwalifikowane wychowawczynie czuwają nad nimi, a nawet w jednym z dancingów-barów na Potsdamerplatz zaangażowano klowna, który rozśmiesza małych gości.

### POKOJ DO DYKTOWANIA NA DWORCU

Berlińczycy nie mają czasu, nie chcą też tracić z niego ani sekundy. To też gdy Berlińczyk przyjdzie zawczasie na dworzec kolejowy jest niepokojony: tyle mógł jeszcze w domu zrobić Biedzie tej właśnie zaradzano.

Na dworcu kolejowym zainstalowano w specjalnym pokoju pięć maszynistek. Przyszedł czas wcześniej? Czekasz na następny pociąg? Skorzystaj z okazji załatw zaniedbaną korespondencję. Za niewielką opłatą napiszą ci ją maszynistki.

### MECHANICZNE ZAPRASZANIE DO TAŃCA

W Berlinie istnieje jak wiadomo zwyczaj zapraszania w dancjach do tańca całym ciałem obecnych osób. Ponieważ zwyczaj taki pociąga za sobą często przykrości (kiedy da ma odmawia) postanowiono i temu zaradzić w sposób mechaniczny.

Każdy stół w dancingu zaopatrzony jest w kolorowe światełko. Kiedy zapala się czerwona lampka dama jest proszona do tańca;

gdy przyjmuje odpowiada takimże czerwonym światłem: kiedy odmawia zielonym. W ten sposób daje kosza automatycznie bez przykrości dla odrzuconego. Tańiec odbywa się narazie jeszcze nie z pomocą maszyny.

### MANEKINY W KSIĘGARNIACH

Dotychczas znaliśmy je tylko w magazynach strojów, teraz panują one już w innych dziedzinach.

Jakże taki manekin demonstruje książkę. Wyobrazimy sobie, że do księgarni wchodzi pani i żąda interesującej powieści. Wówczas zjawia się manekin. Trzyma w ręku książkę

i o każdej z nich opowiada: rodzą głosy krytyki, osobiste momenty z życia autora słowem wszystko, co się da. Na tej podstawie książka zostaje wybrana.

### GRAMOFON W KOŚCIELE

W jednym z kościołów berlińskich odbył się pierwszy koncert muzyki religijnej w którym organy i chóry zastępowały nagrane od powiednio płyty gramofonowe nadane przez głosnik. Efekt był doskonały a zebrane duchowieństwo oświadczyło się za innowacją.

P. K.

## Każdy, się przyzna do przestępstwa

### Gdy tą drogą wydobywają zeznania

W Warszawie przybył do gmachu Młwa Sprawiedliwości adwokat Hofmokl-Ostrowski, prosząc o audjencję u p. ministra Cara. Prośbie adw. Hofmokla stało się zadość.

Adw. Hofmokl oświadczył p. ministrowi, że przybywa w charakterze obrońcy czterech osób, zatrzymanych pod zarzutem dokonania mordu rabunkowego na osobie bankiera Centnerszvera. Osoby te — twierdził adw. Hofmokl — tj. bracia Pystka, Stańczyk i Pietrzykówna siedzą niewinnie. Brak wszelkich danych, któreby rzuciły na nich cień winy. Padły one jedynie ofiarą, prowokacji czasie dochodzenia — twierdzi adw. Hofmokl — tak ich bito i katowano, że wszyscy są chorzy i leżą w szpitalu. Co się tyczy samobójstwa jednego z braci Pystka, stwierdza adw. Hofmokl, że Pystka wcale nie popełnił samobójstwa, a tylko pobito go do utraty przytomności.

Adw. Hofmokl żąda wobec tego wytoczenia dochodzenia przeciwko władzom śledczym i zwolnienia niewinnych osób.

P. Minister Car przyrzekł, że zarządzi natychmiast ścisłe i surowe dochodzenie w tej sprawie.

—:o:—

## Na ziemiach Polski

### STRAJK... WŁAŚCICIELI DOMÓW!

Właściciele domów w Starogardzie ogłosili niezwykle strajk, polegający na tym, że wszyscy posiadacze nieruchomości, należący do towarzystwa właścicieli domów w tym mieście, nie będą respektowali niesprawiedliwego wymiaru podatku magistrackiego od wywozu śmieci i nie będą go płacili. Powodem tej decyzji jest osobliwy sposób wymiaru podatku, który dla małych domków na przedmieściu jest dziesięć razy większy, niż dla wielkich kamienic w centrum miasta.

### POMNIK PAPIEŻA

W związku z dłuższym pobytem obecnego Papieża w charakterze nuncjusza apostolskiego w Opolu postawiono na probstwie Świętego Krzyża, gdzie Ojciec Święty zamieszkiwał, statwę pamiątkową. Poświęcenie tej statuy odbędzie się w najbliższą niedzielę w godzinach popołudniowych.

### ZA „NIEBŁAGONADIOŹNOŚĆ”

Miasto Lubawa bezpośrednio po obchodzie 3 maja zarzucone zostało mandatami karnymi w związku z capstrzykiem i zajściami w wigilję 19 marca. Jak dotychczas nałożono mandaty na 40 obywateli Lubawy.

Część lubawian uiszcza już z kar, część zamierza ją „odsiedzieć” w więzieniu. Ogólnie jednak wszyscy wnoszą protesty gdyż mandaty karne nałożone zostały bez jakiegokolwiek śledztwa i bliższego zbadania sprawy.

—:o:—

—:o:—

## Walka z Bogiem

### Demonstracje bolszewickie w czasie świąt Wielkanocy

Gdy cały świat katolicki przygotowywał się do uroczystego obchodu święta Zmartwychwstania Pańskiego, bolszewicy dnia 19 kwietnia, t. j. w Wielką sobotę rozpoczęli przy pomocy radja szeroką propagandę antyreligijną, trwającą aż do g. 3-ej w nocy.

Radjostacje rosyjskie w Moskwie i Piotrogradzie, poczynając od g. 20, nadawały rzeczy koncertowe, składające się przeważnie z pólki i mazurków. Stacje zaś ukraińskie w myśl planu ułożonego zgóry transmitowały program wyłącznie antyreligijny. Głównym punktem tego programu był atak na Kościół katolicki w postaci odczytu ze sfalszowaną nawskroś historją kościelną o wyprawach krzyżowych, w którym omawiając działalność Papieża Innocentego II, bolszewicy usiłowali porównać te czasy z dzisiejszemi w tym znaczeniu, że mianowicie Papież obecny Pius XI również jest inicjatorem idei wyprawy krzyżowej na związek sowiecki.

Dalszym ciągiem propagandy radjowej było wyszydzenie prawosławia. Chór śpiewaków wykonał smutny kantyk cerkiewny „Gospodu pomolimsia”, karykaturując jego tekst zmianami tego rodzaju jak np.: „Gospodu pomolimsia” ze... sownarkom, za czczewyczajku za piatiletku itd.

Charakterystyczną jest rzeczą, iż w całej tej propagandzie antyreligijnej bolszewicy wcale nie ruszali dogmatów chrześcijańskich. Cała akcja bezbożna przebiegała jedynie w kierunku parodjowania historii i karykaturowania obrzędów cerkiewnych. Stwierdzić więc wypada, że bolszewicy nie mogą się gnąć dalej niż do granic fałszerstwa i cynizmu jako wyłącznej metody postępowania so wieckiego, która się wiąże niezerwalnie z istotą bolszewizmu.

Dziwnym jednak było, że po tylu napaściach na Kościół i na religię, jednakże żadli kłam sobie bolszewicy, przez głośne wypowiedzenie słów „zawtra w Woskriesienije” Aczkolwiek temi słowami bolszewicy rozpoczęli zapowiadać program radjowy poczynając je go wykonanie już od g. 6 rano, jednakowoż w chaosie pojęć słowa te nie tylko oznaczały datę programu, lecz ów dzień „woskriesienija” t. j. Zmartwychwstania Pańskiego, który istotnie się zbliżał i któremu świadectwo dają nawet jego wrogowie, nie wzięły go zaprzeczyć, a umiającej tylko wyśmiać i zohydzić z właścicielami im sposobami cynicznymi.



# ROZMAITOSCI ZE SWIATA

## Najszcześliwszy człowiek Ameryki

Utonął w płytkim strumyku

W St. Charles w stanie Illinois zmarł w 69 r. życia kupiec nazwiskiem James Kruck. Był on jak na stosunki panujące w jego mieście rodzinnym bogatym i znanym kupcem, ale bogactwo jego nie było tak wielkie, by mu zapewnić tę ogromną popularność jaką za życia cieszył się w całej niemal Ameryce.

James Kruck był przysłowionym „Dzieckiem szczęścia”. W St. Charles utworzył się około jego postaci cały krąg legend. Kruck mógł robić wszystko, czego zapragnął i wszystko udawało mu się i kończyło pomyślnie.

Kruck wylazł z pod góry gruzów i szczątków, stanowiących pociąg, którym jechał, wyłaził stamtąd zdrów i cały bez najmniejszego zadraśnięcia. Kruck został przejechany przez auto i pozostał całutki, podczas gdy auto wpadło na latarnię i rozbiło się na drzazgi.

Kruck wypadł z 3-go piętra i zwałił się na leżące na podwórzu beły bawełny. Kruck kopał jak komin fabryczny, pił jak szewc, po zerał niedojrzałe owoce pił po nich wodę, ja dał w każdej restauracji wyłącznie bigos i nabierał tuszy.

Ale sława jego datuje się dopiero od czasu gdy uratował się z katastrofy z „Titanicem”. A wiara w jego nadzwyczajne szczęście jak w dogmat, która zapanowała w całej Ameryce, poczęła się od chwili zatonięcia „Louisitanji”. Kruck był jednym z niewielu ocalonych od tej strasznej katastrofy.

Obecnie człowiek ten zmarł. Śmierć za skoczyła go podczas wycierki za miasto. Kruck zdjął kamasze i brodził sobie po dnie małej nie głębszej nad 2 stopy rzeczółki Fox River, zemdlął padł twarzą w wodę i utonął.

## Słowo wyzwolenia nad grobem dłużnika

Wygłosił nieuczelnym golarz

Pewien handlarz jerynami w Bombaju zmarł, pozostawiając jako jedyny spadek po sobie olbrzymie długi. Nie wyrównane pozostały rachunki zarówno wielkich firm handlowych jak i osób prywatnych.

Cały szereg jego wierzycieli poszedł do procektu. Krótko mówiąc był to jeden z najbardziej niewypłacalnych i upartych dłużników. Kapłani hinduscy, uznając iż nieboszczyk wyraził ciężką krzywdę swoim wierzycielom, odmówili zwłokom błogosławieństw rytualnych uzależniając pogrzebania od tego, czy któryś z pokrzywdzonych wierzycieli zechce wygłosić mowę pochwalną nad grobem zmarłego.

Trzeciego dnia znalazł się wreszcie pewien golarz, który zdecydował się wygłosić słowo wyzwolenia.

Goście żałobni razem z kapłanami zebrałi się przy zwłokach a ze względu na szalo-

ny upał zażądali stanowczo od golarza, aby się niemożliwie streszczał.

Wobec tego golarz oszczędził sobie przedmowy i w krótkich słowach wyjaśnił, iż nieboszczyk, który mu pozostał winnym za cały miesiąc golenia, był fenomenem w swoim rodzaju. Natura pozbawiła go zarostu i broda mu wcale nie rosła.

Kapłani zapytali czy jest w tem coś godnego pochwały

— Do pewnego stopnia tak, — rzekł golarz, albowiem ja to przed nim ukrywałem i codziennie goliłem go „na niby”, uprzednio namydliwszy mu twarz.

Wówczas wierzyciele uradowali się, że przecież ten, który ich wszystkich zarwał sam także dał się nabić w butelkę i pogrzeb odbył się już bez dalszych przeszkód.

—:o:—

## Kosztowna rycerskość

Przyczyną są kapelusze

Jeden ze statystyków amerykańskich... o lznaczący się niezwykłą bystrością i pracowitością obliczył że koszty administracji pewnego kompleksu budynków zajętych przez biura różnych przedsiębiorstw, zwiększają się o 1000 dolarów dzięki... rycerskości panów korzystających z dźwigów. Panowie z szacunku dla obecnych w dźwigach pań zdejmują kapelusze i trzymają je oparte o piersi, wskutek tego w dźwigu mieści się o jedną trzecią mniej osób niż gdyby kapelusze pozostawały na głowach i dźwig musi robić o wiele więcej kursów niż normalnie.



### Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem”, „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki ludzające do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy



Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO-NERVOSIN” w formie tabletki. Opakowanie po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. — Żądać tabletek „Kogutek-Migreno-Nervosin”, w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

## SKŁADAJCIE OFIARY NA NAJBIEDNIEJSZYCH

CURWOOD

### Ziemia marzeń

Dochodziło południe gdy wrócił nad rzekę. Nie trzymał się już udeptanej ścieżki, lecz rozmyślnie wędrował bokami po wilgotnej ziemi i mchu. Pięciokrotnie znalazł ślady stóp obutych w mokasyny.

Gdy, posługując się kładką, wszedł na stątek, Batisi, zakasawszy rękawy po łokcie, z przejęciem szorował pokład.

— Są tu karibu i losie, obawiam się tylko, że przeszkodziłem waszym myślowym! — rzekł Carrigan rzucając pod adresem metysa kąpiący uśmiech. — Chociaż to wogóle niezdarni łowcy i nawet ptaki zdradzają każdy ich ruch. Podejrzewam, że jutro przyjdzie się nam obyć bez świeżego mięsa!

Batisi zrobił taką minę jakby go kto niespodzianie zdielił w łeb maczugą i nie

34)

odpowiedział nic. Carrigan skierował się na przedni pomost. Marjanna, siedząca pod płóciennym daszkiem, powitała go okrzykiem ulgi:

— Rada jestem, że wróciłeś Dawidzie! — rzekła.

— I ja również jestem rad, Marjanno! — odpowiedział Dawid. — Tutajszys las nie nadaje się do dłuższych spacerów!

Obiad zjedli we dwojkę. Po obiedzie Dawid również nie odstępował Marjanny opowiadając o swych przygodach i włóczęgach. Wyznał, iż kocha północ i zamierza tu życia dokonać. Na te słowa oczy jej rozbliły. Z kolei wspomniła, jak bardzo tęskniła do puszczy w czasie dwuletniego pobytu w Montrealu, i jaka była szczęśliwa mogąc tu wreszcie wrócić.

Popołudniu Dawid wysiadł na ląd. Tam, napelniony piaskiem wór z reniferowej skóry, uwiesił go u gałęzi drzewa i w ciągu

trzech kwadransy obrabiał pięściami ku wielkiej uciechu ludzi Piotra Boulaïn. Ta próba przekonała Dawida, iż nie stracił niemal nic z dawnej sprawności i upewniła go, że we właściwej porze potrafi sobie dać radę z Batisim. Pod wieczór Marjanna przyszła go odnaleźć i dobre pół godziny przechadzali się wspólnie nad brzegiem rzeki. Kolację przyrządził Batisi. O zmierzchu siedli razem na pokładzie i Dawid zapalił jedno z cygar Piotra.

Obóz flisaków leżał o dwieście jardów poniżej, zakryty cypłem ladu gęsto porośłym starodrzewiem. Nie było więc go widać wcale i tylko czasem dolatywał splątany chór głosów, lub weselszy wybuch śmiechu. Natomiast Batisi siedział na tylnym pokładzie, Nepapinas laził po brzegu, wśród cieni, sam do cienia podobny, a i kaleka Andrzej wiozł się w pobliżu. Wreszcie kucnął na piasku, by tak pozostać tragicznie i samotnie.

KACIK DLA PAN

# Koszulka czy pyjama

## Zwycięstwo pyjamy jako nowego stroju

Na początku była pyjama praktycznym strojem na noc podczas podróży koleją i w hotelu. W dzień złożona równiutko, spoczywała w woreczku jedwabnym na dnie walizki. Temu pierwotnemu przeznaczeniu pozostała wierna do dnia dzisiejszego. W podróży i w hotelu pani zawija się w pyjamę jak w wygodny futerał i może drwić z niedyskretnych spojrzeń „kontrolerów wagonów sypialnych” oraz służby i kelnerów. A jednak obecnie nie jest już pyjama nieosobistym męskim prawie ubiorem na noc; jest raczej ozdobnym fantazyjnym kostjumem, w który pani wkłada wiele duszy i indywidualności.

Jeszcze wachają się niektóre panie czy ubrać się na noc w pyjamę, czy też znowu w modną nocną koszulę, batystową lub jedwabną strojną w koronki i hafty. Elegancką kobietą z roku 1930 uczyniła już wybór. W domu nie są już nigdy w pyjamie. Zwyciężyła znowu nocna koszula. Pani poznała swój błąd wczorajszy. Cóż za widok nieestetyczny! Wtaje się rano niemożliwie pomiętym kostjumie jedwabnym. Na rękawach pełno fałd, kołnierzy pogięciony odstający sztywny, — o końcach wymięszonech, zwiniętych, okropność! Jakże

falszywie pomyślanym strojem była wogóle ta wczorajsza pyjama użyta, jak męski garnitur lecz z materiałów tak lekkich powiewnych! Daleko praktyczniejszą i ładniejszą okazuje się koszulka nocna, długa i miękka nie gniotąca się podczas leżenia.

Pyjama z roku 1930 — to strój wyłącznie poranny. Pani przechodzi w nim do łazienki i jada śniadanie (lecz tylko w pokoju sypialnym) Jako lśniący i wspaniały motyl wygląda pyjama poranna wobec marnej brzydkiej poczwarki — pyjamy nocnej. Przeznaczeniem nowej pyjamy jest nadać swej właścicielce jaknajwięcej powabu. Zdebi się też strój ten w tysiące barw, pomysłów i kombinacji. Nie zależy przeciek na praktyczności pyjamy, eho dzi tylko o to by była ładna i wdzięczna. Riusze i chwasty, szerokie lub bufiaste szary wary, bufki lub gładkie rękawy, zakieci albo też płaszcz, guziczki paski, malowane lub haftowane, wesoły miły dla oka obraz

Fantazja nieograniczona. Można wybierać. Barwy jasne, albo też ciemne, aż do czarnej, włącznie. Do wypoczętej świeżo upudrowanej twarzy, wszystko pasuje wysmienicie.

# Siostrzenica króla angielskiego mniszka w klasztorze

## Znudzilo jej się życie świeckie

Siostrzenica króla Anglii, księżniczka Marja Jolanta usunęła się obecnie w zacisze klasztoru w Yorkshire w czasie swego pobytu w „Domu Miłości Bożej”, bo tak się nazywał klasztor, — pędzi żywot zwykłej zakonnicy, odrzucając wszelkie splendory książęce.

Mieszka w celi urządzonej z surową prostotą, jada u wspólnego stołu, nie żądając dla siebie jakichkolwiek względów i przestrzega ściśle wszystkich reguł klasztornych.

Przeorysza jest osobistą przyjaciółką księżniczki, która co roku na kilka tygodni usuwa się od życia światowego do klasztoru, aby wspólnie z siostrami zakonnymi wspierać ubogich i pielęgnować chorych.

Przedewszystkiem jednak opiekuje się 60 wychowanekami klasztoru internatu. Przez całe czas pobytu w klasztorze używa zakonnej odzieży.

Wszystkie mieszkanki klasztoru objawiają wielką sympatię dla księżniczki i za każdym razem, gdy Marja Jolanta opuszcza klasztor, odbywa się wzruszające pożegnanie.

Również i w Londynie księżniczka rozwija żywą działalność w porozumieniu z „Domem Miłości Bożej”.

—:0:—

Na świat spłynęła senna cisza. Z głębi lasu dobiegało jedynie ćwierkanie świerszczy i ostatnie pokrzyki ptaszek. Potem ozwały się głosy nocy. Wielki cień przeciął rzekę w pobliżu barki; była to jedna z ogromnych krwiożerczych sów poszukujących łupu. W miarę jak mrok gęstniał coraz to inne stworzenia odpowiadały na wezwanie gwiazd. O milę szczyknął kojot; z zachodu nadbiegło wycie wilka; w toni pstrągi pluskały ostro jak bijące wodę ogony bobrów; z gęstwiny chrapliwie ryknął byk łosi rzucający bojowe wyzwanie. A ponad las wyglądał już księżyc, gwiazdy skrzyły się coraz gęściej i między pniami drzew, na cyplu, błyskał ogień flisaków.

Garbaty Andrzej wstał raptem, chwilę majaczył w mroku jak koszlawy pień, potem skręcił w las i utonął w ciemności.

— On przeważnie tak błądzi po nocach!  
— rzekła Marjanna.

A Dawid odparł, mimowoli może, podkreślając istniejący związek.

— Prosiła pani kiedyś, bym opowiedział o Czarnym Rogerze! Mogę to uczynić teraz, jeśli pani sobie życzy?

Skinęła głową twierdząco.

— To był djabeł w ludzkim ciele, ten Roger Audemard! — zaczął Carrigan. — Przewano go później Czarnym Rogerem ze względu na barwę jego duszy!

I mówił dalej. Opisał faktorię nad rzeką Hachet gdzie dramat miał miejsce. Pewnego dnia doszło do bójki między agentem i jego dwoma synami, z jednej strony, a Rogerem Audemard — z drugiej. Dawid przyznawał chętnie, iż walka nie była uczciwa; szlachetni ludzie nie idą w trzech przeciw jednemu. Lecz tego co stało się później, nie może usprawiedliwić. Audemard został pobity. Umierający niemal powłókł się w las. Aż

# Rzeczy ciekawe

## Czy wiecie że...

...promienie ultrafioletowe używane są ostatnio nie tylko w celach leczniczych ale również w kryminologii, ujawniają one bowiem obecność w organizmie niektórych trucizn, jak arszeniku, pozwalają na wykrycie plam krwi, fałszerstw dokumentów i banknotów i t.p. Zapomocą promieni ultrafioletowych można też natychmiast odróżnić prawdziwy djament od fałszyfikat.

...znany z ofiarności multimilioner amerykański, Rockefeller, ofiarował przed rokiem na rzecz istniejącego w Paryżu „międzynarodowego miasta uniwersyteckiego” 2 miliony dolarów, obecnie zaś ofiarował następnie 1 i pół miliona dolarów.

...produkty pochodzące z krajów gorących, które posiadają silne nasświetlenie słońca, mają o wiele większą wartość odżywczą i są bogatsze w witaminy.

...najmądrzejszym psem na świecie jest rzekomo alzatek „Dene”, pozostający w londyńskiej służbie policyjnej i znany popularnie pod nazwą „psa z ludzkim mózgiem”.

...dyrektor jednego z muzeów amerykańskich nabył ostatnio na publicznej licytacji za tysiąc dolarów obraz nieznanego malarza który okazał się obrazem Tycjana, przedstawiającym wartość około miliona dolarów.

...w Paryżu otwarta została ostatnio wystawa rysunków i akwareli znakomitego hiszpańskiego poety, laureata nagrody Nobla, Rabinarana a Tagore.

### MIĘSKI KINEMATOGRAF OŚWIAT.

Od dnia 6.V do dnia 12.V 1930 r.

Dla dorosłych.

## ŚWIĘTE KŁAMSTWO

według powieści słynnej laureatki Nobla  
Karin Michaelis

W rolach głównych:

SYBILL MORRELL I OTTO GEBUHR

Dla młodzieży.

## CYRKOWIEC MIMO

Komedja sportowa w 10-ciu aktach

W roli głównej: „SLIM” (Karol Dane),  
słynny z „Wielkiej Parady”

wrócił, pewnej burzliwej nocy, wiodąc trzech przyjaciół. Kim byli ci przyjaciele, policja nie miała się nigdy dowiedzieć. Rozgorzała nowa walka w czasie której, Roger Audemard wciąż nakazywał swoim oszczędzać życie agenta i jego synów. Mimo to jeden z młodych poległ. Teraz nastąpiło najokropniejsze. Dwu pozostałych mężczyzn skrepowano umiejętnie i wtrącono do domu, poczem dom podpalono z czterech stron. Czarny Roger, stojąc na zewnątrz, chichotał niby warjat, nasłuchując coraz cichszych jęków swoich ofiar. O tej porze myśliwi zwiędzali linje siodeł i paru ludzi zaledwie pozostało w osadzie. Tych, gdy usiłowali bronić palonych żywcem, Czarny Roger zamordował własnoręcznie. W ten sposób, jednej nocy za bił pięciu ludzi, w tem dwóch z wyrefinowaniem okrucieństwem.

(D. c. n.)



# KRONIKA

## KALENDARZYK

Piątek 9 maja — Grzegorza

### TEATRY

Teatr Miejski — Cjankali  
Teatr Popularny — Dwaj kamraci  
Teatr Kameralny — Kobieta z eleg. świata

### WIDOWISKA

Bajka — Kobieta na księżycu  
Casino — Hadzi Murat  
Corso — Tajemniczy policjant  
Capitel — Arka Noego  
Czary — Jęgo Królewska Mość Douglas I  
Grand-Kino — Piesniarz Paryża  
Luna — Zagłada od Wschodu  
Mimeza — Upadły anioł  
Odeon — Władca karnawału  
Oświatowy — Święte kłamstwo  
Palace — Maritwy krzyk  
Przyszłość — Dolores  
Resursa — Dlatego że cię kocham  
Splendid — Melodia serca  
Wedevil — Władca karnawału  
Zachęta — Grobowiec miłości

—:O:—

## Wiadomości bieżące

### NOCNE DYZURY APTEK

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: L. Pawłowski (Piotrkowska 307), E. Hamburga (Główna 50), B. Głuchowski (Narutowicza 4), J. Sitkiewicz (Kopernika 26), A. Charemzy (Pomorska 12), A. Potasza (Plac Kościelny 10). (p)

## Rocznica bitwy pod Kaniowem

W dniu 11.6 rb. mija 12 lat od chwili stoczenia bitwy z Niemcami pod Kaniowem na Ukrainie, przez bohaterские oddziały II-go Korpusu Wojsk Polskich pod dowództwem gener. Józefa Hallera.

W celu uczczenia braci poległych na bitewnych polach Kaniowskich w sobotę 10 maja o godz. 10.30 w kościele św. Krzyża zostanie odprawione żałobne nabożeństwo, o czym zawiadomiam

Związek Hallerczyków  
Chorągiew Łódzka Nr. 4

## Teatr i sztuka

### TEATR MIEJSKI

Dzisiaj w piątek po cenach najniższych „Cjankali” sztuka F. Wolfa  
Jutro w sobotę o godz. 4 po południu o cenach najniższych arcydzieło literatury świata „Hamlet” Szekspira z dyr. K. Adwentowiczem w roli tytułowej

Jutro w sobotę o godz. 8.30 wieczorem po cenach najniższych barwna, egzotyczna światła sztuka Maughama „Noc pod Singaporem”

### TEATR POPULARNY

Dzisiaj piątek ostatnie powtórzenie wybornej pełnej humoru werwy krotkhwili wojskowej, którą napisał Łódzianin Waclaw Wąż „Dwaj kamraci”

Jutro sobota premiera kapitalnej komedji Al. hr. Fredry „Pen Geldhab”

### TEATR GEYEROWSKI

Jutro sobota o godz. 8.30 wiecz. i w niedzielę o godz. 4.20 pp. i 8.20 wiecz. doskonała komedja Waclawa Węża „Dwaj kamraci”

# ULGI PODATKOWE DLA RZEMIOSŁA

## Dzięki orzeczeniom Najw. Tryb. Administracyjnego

W dniu wczorajszym izba skarbową w Łodzi otrzymała okólnik Ministerstwa Skarbu w rowadzącą znaczne ulgi podatkowe dla rzemiosła.

Przedewszystkiem Ministerstwo zwalnia na zasadzie art. 8 p. 5 ustawy, rzemieślników i przedsiębiorstwa rzemieślnicze zatrudniające jednego tylko pracownika do składania zeznań o obrocie. Dotychczas rzemieślnicy ci byli przez poszczególne urzędy skarbowe zmuszani do składania zeznań i dopiero zupełnie wyraźnie brzmiący wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego położył temu kres.

Ministerstwo chcąc silnie podkreślić wyrok trybunału wydało specjalny okólnik o

tem, pouczający urzędy skarbowe, że podatku tego brać niemożna.

W dalszym ciągu okólnika Ministerstwo wyjaśnia, że art. 23 ustawy o taryfach patentów handlowych otrzymał dodatek, wprowadzający również znaczną ulgę dla rzemiosła i tak przedsiębiorstwa rzemieślnicze zatrudniające tylko jednego pracownika są zwalniane z wykupywania patentów.

Dotychczas przedsiębiorstwa te zmuszane były do wykupywania patentów VIII kategorii przemysłowej.

To ostatnie zarządzenie wyszło mocno po niewczasie, gdyż jak wiadomo patenty te stały już dawno wykupione. (p)

# Wystrzegać się Marcina...

W pewnym komunalnym urzędzie w Łodzi, wywieszono ostrzeżenie:

### „WYSTRZEGAĆ SIĘ ZŁODZIEJI”

Pewne pismo łódzkie, wyrzuciło z numeru dwa morderstwa, i jedno uwiedzenie trzy letniej dziewczynki przez siedemdziesięcioletniego ojca, stając w obronie zagrożonej w ten sposób, polskości miasta i stwierdziło ohydny obskurantyzm urzędników owego urzędu. Dalej z rasowym tupetem zaoportunowało bezapelacyjnie, że trzeba napisać

### „WYSTRZEGAĆ SIĘ ZŁODZIEI”

Znowu gramatyka polska twierdzi, iż trzeba pisać:

### „WYSTRZEGAĆ SIĘ ZŁODZIEJÓW”

Że tam jakiś dozorca magistracki błędnie to napisał, nie jest to jeszcze tragedją, ale, jak nazwał dziennikarza łódzkiego który chce drugich uczyć języka polskiego, a sam nie zna podstawowych prawideł jego gramatyki.

By uniknąć na przyszłość tego rodzaju zarzutów radzimy Magistratowi, aby się do brze zastanowił, jak to się właściwie pisze: „Uczył Marcin, Marcina...” (as)

# Sprzedaż na raty

## Opinie wydane przez Izby Przemysłowo-Handlowe w sprawie ustawy

Na ankietę rozpisaną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do izb przemysłowo-handlowych z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie ustawy o sprzedaży na raty, celem ujednostajnienia przepisów prawnych regulujących tą sprawę na terenie całego państwa wypowiedziały się izby przemysłowo-handlowe następująco:

Wszystkie izby oświadczyły się za koniecznością zawierania umów przy sprzedaży ratalnej, jednak odmiennie zapatrują się na sprawę formy takich umów. Jedne są za umową ramową, drugie są zdania, że może być umowa także indywidualna. Większość izb przemysłowo-handlowych stoi na stanowisku że niezaplacenie w terminie w całości

lub części conajmniej dwóch kolejnych rat należałoby uważać za niedotrzymanie ze strony kupującego umowy uprawniające sprzedawcę do żądania natychmiastowego zaplacenienia wszystkich rat.

Izby jednomyślnie stwierdzają że zwiększenie ceny sprzedażnej towaru w transakcjach ratowych posiada swe uzasadnienie. Izba przemysłowo-handlowa w Bydgoszczy wysuwa koncepcję, uznając konieczność ograniczenia wysokości procentu w zależności od stopy oficjalnej Banku Polskiego. Izby Handlowo-Przemysłowe przywiązują szczególną uwagę do ustawodawczego unormowania sprawy handlu na raty.

# Blankiety wekslowe, z cyframi 192..

## Nie nadają się do użytku

W dniu wczorajszym izba skarbową, udrą opłat stemplowych oraz urzędy skarbowe Łodzi otrzymały od ministra skarbu okólnik, w którym zaznacza, że urzędowe blankiety wekslowe z szematem umowy wekslowej, których miejsce przeznaczone do uwidocznienia w roku wystawienia weksli jest oznaczone cyframi 192.. należą do blankietów podlegającym wymianom.

Postanowienie to powstało wskutek tego, że dotychczas jeszcze sprzedawane są

blankiety wekslowe z lat poprzednich, na których miejsce przeznaczonych do uwidocznienia roku wystawienia wekslu jest oznaczone cyframi 192... Z nowym rokiem 1930 blankiety takie są nie do użytku, albowiem wszelkie skreślenia na wekslu związane z poprawieniem roku wystawienia czynią weksel niezdatnym do dykonta, a to wobec rygorystycznego traktowania wszelkich skreśleń na blankietach przez banki i instytucje kredytowe. (p)

# Akcja propagandowa na rzecz włókiennictwa krajowego

## Jak reklamuje się krajowe wyroby

W dniu 6 bm. odbyło się w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi posiedzenie Komitetu Propagandowego celem stwierdzenia dotychczasowych wyników prowadzonej na rzecz włókiennictwa na terenie Łodzi akcji propagandowej oraz ustalenia dalszego programu tejże akcji. Podkreślono, że pod każdym względem udany pokaz modeli w kawiarni „Esplanada” ściągnął wielkie rzesze publiczności i że podobny sukces odniósł również pokaz urządzony 5 bm. w kinoteatrze „Luna”. Ponadto stwierdzono, że wszystkie niemal większe handlowe firmy włókiennicze udekorowały swe wystawy wyrobami krajowymi i że atrakcyjność niektórych z nich miała za skutek bardzo znaczny wzrost frekwencji ze strony kupującej publiczności. Z zadowoleniem skonstatować należy, że apel Komitetu wystosowany na początek akcji do szerokich sfer społeczeństwa aby zainteresowały się zarówno oknami wystawowymi, jak i gatunkiem oferowanych w sprzedaży towarów krajowych nie przebrzmiał bez echa. Wreszcie uznano potrzebę utrzymania dalszej propagandy na dotychczasowym poziomie oraz wykorzystania

ewent. innych możliwości reklamowych, przy czym ustalono następujący program pokazów modeli na tydzień bieżący: w kinie „Luna” w dniu 7, 8 i 9 bm. o godz. 10 wiecz., w kinie Casino w dniu 8 bm. o godz. 8 wiecz. a w sobotę 10 i w niedzielę 11 bm. o godz. 10 wiecz. Ponadto zaprojektowany został pokaz w Grand Cafe w niedzielę o godz. 5 po poł. oraz przy sprzyjającej pogodzie ewent. powtórzenie w Parku Poniałowskiego o godz. 12 w południe w niedzielę dnia 11 bm.

W końcu wybrana została specjalna Komisja Konkursowa (Jury), która zajmie się rozdawnictwem wyznaczonych przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Łodzi wartościowych nagród w ilości 6 oraz dyplomów za najgustowniejsze udekorowane okna wystawowe i najefektowniejsze modele strojów damskich. W skład Jury, którego posiedzenie odbędzie się w dniu 8 bm., poza przedstawicielami sfer kupieckich i przemysłowych weszli reprezentanci świata artystycznego i sfer towarzyskich m. Łodzi. Nagrody wystawione są w specjalnie udekorowanym towarem krajowymi sklepie Elektrowni Łódzkiej przy ul. Piotrkowskiej 111.

## Już czeka koń, zbroja...

### Pobór do wojska roczników 1908: 1909

Dzisiaj wiani się stawić przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Zakątnej 82 mężczyźni rocznika 1909 zamieszkali na terenie 3-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery K do Kn.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ul. Ogrodowej 34 mężczyźni rocznika 1909 zamieszkali na terenie 1-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery O, T, U, W, Z.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy Al. Kościuszki 21 mężczyźni rocznika 1908 kat. B uznani za czasowo niezdolnych do służby wojskowej w maju i czerwcu 1929 r. zamieszkali na terenie 1-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K.

Jutro wiani się stawić przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Zakątnej 82 mężczyźni rocznika 1909, zamieszkali na terenie 3-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery: K od Kob do końca.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ul. Ogrodowej 34 mężczyźni rocznika 1909 zamieszkali na terenie 4-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery A, B, C, D.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy Al. Kościuszki 21 mężczyźni rocznika 1908 kat. B uznani za czasowo niezdolnych do służby wojskowej w maju i czerwcu 1929 r. zamieszkali na terenie 4-go Komisarjatu P.P. których nazwiska zaczynają się na litery L, Ł, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Z. (p)

### PRAWO I SĄD

## Za działalność antypaństwową Wywrotowiec skazany na 2 lata więzienia

W dniu 22 października 1930 roku przed fabryką Buhlego przy ulicy Hipotecznej do robotników opuszczających fabrykę wygłosił przemówienie młody mężczyzna nawołując do świętowania 7 listopada 1929 r. jako 12 rocznicy wybuchu rewolucji bolszewickiej w Rosji. W godzinę potem osobnik ten zo-

stał aresztowany na Bałuckim Rynku przez policję poczem okazało się iż był to 22-let. Bronisław Szor.

W dniu wczorajszym został on skazany przez sąd okręgowy w Łodzi na 2 lata domu poprawy z zaliczeniem aresztu prewencyjnego od dnia aresztowania. (p)

### PRZEZ RADJO

PIĄTEK 9. V. 30 r.

- 12,10 Koncert z płyt gramofonowych.
- 15,15 „Przegląd wydawnictw periodycznych” Prof. H. Mościcki
- 15,35 Odczyt „Polska Współczesna” (Odczyt VI-ty — Prof. A. Janowski)
- 16,15 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17,15 „Co to jest spadek i kto ma prawo dziedziczenia”-adw. St. Poszyński
- 17,45 Koncert popołudniowy, Orkiestry dętej 56 p. p.
- 19,10 Giełda rolnicza
- 19,25 Płyty gramofonowe
- 20,15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warsz. Festival muzyki francuskiej w transmisji i komunikatach retransmisji ze stacji zagranicznych

### GIEŁDY.

Warszawa, 8-go maja

Dawizy: Holandia 358,85, Londyn 43,33  
Nowy Jork 8,906, Nowy Jork (kabel) 8,918,  
Paryż 34,98 Praga 26,42, Szwajcaria 172,74,  
Stokholm 239,35 Włochy 46,75 Wiedeń 125,75

Obroty większe, tendencja przeważnie  
meczniejsza Dolar gotówkowy w obrotach po-  
zagieldowych 8,88 i pół Rubel złoty 4,64 i  
pół Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe: 4 proc. poz. inwe-  
stycyjna 111,00 — 110,00 — 5 proc. państw.  
poz. premjowa dolarowa 68,00, 8 procent-  
owa L. Z. Banku gosp. krajowego 94,00  
(zł. 161,68), 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj.  
94,00 (zł. 161,68) 7 proc. L. Z. Banku gosp.  
kraj. 83,25 (w proc.), 7 proc. oblig. Banku  
gosp. kraj. 83,25 (w proc.) 8 proc. L. Z. Ban-  
ku rolnego 94,00 (zł. 161,68), 7 proc. L. Z.  
Banku rolnego 83,25 (w proc.) 7 proc. L. Z.  
ziemskie dolar. 75,00 (w proc.) 8 proc. L. Z.  
m. Warszawy 78,50 — 79,00 8 proc. L. Z.  
m. Lublina 68,25, 8 proc. L. Z. Łodzi 71,75  
72,00 8 proc. L. Z. m. Kalisza 68,25 10 proc.  
m. Radomia 83,00

### KULT.-OSWIATOWY KINO-TEATR

## „PRZYSZŁOŚĆ”

Młynarska Nr. 32

Dzisiaj i dni następujących

Wielki film polski p-g głośnej powieści  
LEONA BELMONTA

W rolach głównych znakomita  
para młodocianych aktorów

BIANKA DODO,  
MUSIA DAJCHES  
i FRED SYM

Orkiestra dźwięko-  
wa ściśle dosto-  
sowana do o-  
brazu.

Posątek  
w dni powszednie  
o godz. 5 pp. w so-  
boty niedz i święta  
o godz. 1 po poł.

Na pierwszy seans  
ceny m. 30 i 50 gr.

### Ciaśtko fałszuje pieniądze

W dniu wczorajszym w Sądzie Okręgowym w Łodzi rozpatrywana była sprawa przeciwko Bolesławowi Ciaśtkowi, Bolesławowi Bednarskiemu i Rubinowi Janusowi, oskarżonych o fałszowanie pieniędzy.

Oskarżeni na rozprawie do winy się nie przyznali. Sąd po naradzie ogłosił wyrok skazujący Bolesława Ciaśtkę i Bolesława Bednarskiego po 6 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw.



Reklama to potęga





**DYREKCJA**

**Gimn. Męskiego Zgromadzenia Kupców**

m. Łodzi

ul. NARUTOWICZA Nr. 68.

podaje do wiadomości, iż egzaminy wstępne odbędą się w dniach 30 i 31 maja r. b. o godz. 4-ej po południu.

Podania do klasy A (dla nieumiejących pisać i czytać), podwstępnej, wstępnej i wyższych, do czwartej włącznie, przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 9 do 14-ej.

**DYREKTOR Antoni Idzkowski.**

**LUNA**

Dziś i dni następnych  
Ostatni Krzyk Techniki Filmowej.  
FILM, JAKIEGO JESZCZE NIE OGLĄDAŁ SWIAT

**„Zagłada od Wschodu“**

(Rok 1950)

Genjalna wizja przyszłości, najoryginalniejszy Film, jaki kiedykolwiek pojawił się na horyzoncie kinematografii.

LEON KANTOR na czele wielkiej orkiestry symfonicznej.

Pełn. seans. o godz. 4-ej pp. w sob. niedz i święta o godz. 12-ej w poł. CENY MIEJSC ZNIZONE. W sob. niedz. i święta od godz. 12-ej do 3-ej pp wszystkie miejsca po 50 gr i 1 zł

W rolach głównych:

BENITA HUME i JAMESON THOMAS

Stany Zjednoczone Europy i Ameryki — Olbrzymie miasta przyszłości — Mobilizacja i bunt kobiet — Atak gazów trujących — Katastrofa kolejowa w tunelu podmorskim — Francja — Anglia — Najnowsze wynalazki techniczne w roku 1950 — Mody przyszłości — Czarowna, piękną miłośną dwojga boh

1-szy Dawidekowy Kino-Teatr w Łodzi

**„SPLENDID“**

Dziś i dni następnych

Pierwszy Europejski 100 proc. film dźwiękowy

Pocz. seans. o godz. 4, 6, 8 i 10 w.

**MELODJA SERC**

Film miłośny pełny namiętności, dramat, Malow, tło puszyste. Węgierskiej i pięknego Budapesztu

W rolach głównych

Willi Fritsch Dita Parlo

W rolach głównych

Zachwycające pieśni cygańskie w wykonaniu słynnej kapeli cyganów JANCZI BALOGHA

Największy dotychczas wszechświatowy sukces filmu dźwiękowego.

Każdy musi usłyszeć jak brzmi „Melodja serc“ którą odśpiewa Willi Fritsch

Sensacja z ekranu Dialog Polski w niezwykłym 20-to minutowym polskim filmie dźwiękowym. — Sensacja

Ponadto: Rewelacja

Sensacja

Powszechnie renomowany ZAKŁAD krawiecki damski J. MOSZKOWICZ ZAWADZKA 27 Tel. 137-30

Najnowsze modele wiosennych i letnich kostjumów i palt najznakomitszych domów paryskich: Drecault Chanelle, Patton, Vorte i t. d. Specjalny odcień roboty angielskiej

Ceny konkurencyjne! Najdogodniejsze warunki

**BANK PRZEMYSŁOWCÓW ŁÓDZKICH**

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881

Kwapielińska 15

przyjmuje z oprocentowaniem

Wkłady oszczędnościowe w Złoty

z wymówieniem i na każde żądanie

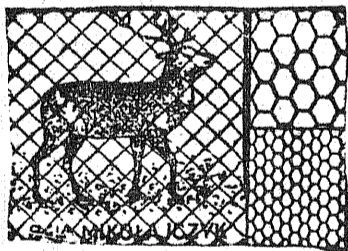
Wkłady oszczędnościowe w Dolarach

innych walutach obcych, zwrotnie w Dolarach itp

ZAGŁADWA wszelkie operacje bankowe

**BANK DEWIZOWY.**

Wynajem kasetek stalowych (SAFES)



**DRUCIANE ogrodzenia**

Plecionki, Tkaniny, Gazy miedz. do filtrów, „Rabitz“ do robót betonowych — wyrabia i poleca

Katensz Mikołajczyk Łódź, Kilińskiego 167

UWAGA! UWAGA!

Państwowi urzędnicy - czki Bez wkładu na szczęście miesięczne spłaty!

Pierwszorzędne płaszcze damskie i męskie, obuwie, firanki, kapy wełniane i bawełniane towary, bieliznę męską i damską, koldry, okrycia, dywany, torby, parasolki, białe towary i galanterijne poleca firma „KREDYT“ Nawrot 15 1 p

**KAROL FOLKIERSKI**

INZYNIER BUDOW. i GEOMETRA PRZYSIĘGLY

Al Kościuszki 3, 1 p.

Tel. 102-15 Od 1 do 3 i od 5 do 7.

Roboty pomiarowe, parcelacje i t. p.

Projekty budow., nadzór techniczny, śelbetnistwo

Plany przyłączeń do sieci kanal.

Porada prawno-administr. w sprawach technicz.

**Buchalter-bilansista**

dobry organizator i znawca spraw podatkowych, przyjmuje prowadzenie, zakładanie i zamknięcie ksiąg handlowych. Zestawienie bilansów, likwidacje przedsiębiorstw oraz wszelkiego rodzaju kontrole. Adres: ul. Andrzeja 38 m. 10

Zakład krawiecki damski

Specjalista roboty angielskiej

**Sz. KACZKA** 6 SIERPNIA (Benedykta) 10

Tel. 114-38

# W Gimnazjum Żeńskim Heleny Miklaszewskiej

w ŁODZI ul. Narutowicza 59-a

egzaminu wstępne rozpoczną się  
w I terminie 19 maja o godz. 16 pp.  
w II terminie 16 i 17 czerwca 1930 r. 854

## Zagubione dokum.

2 weksle tysiącłotowe in  
blanco z podpisem Ja-  
koba Leyberga i tyrem  
Stetani Leybergowej zagi-  
nęły Niniejszym weksle te  
się unieważnia 856-3

## ...SZEWCY...

Najtaniej nabyć ma-  
żną **skóry** w ka-  
żdej ilości

w Spółce Szwerców

PIOTRKOWSKA 79  
Al. KOSCIUSZKI 22

Tel. 188-88

(Specjalność: detaliczna  
sprzedaż zalewów trwa-  
łych na wodę)

SKLEP

KAZIMIERY Zielonko

Al. KOSCIUSZKI 37  
poleca: pończochy jedwa-  
bne, fildeces, skarpetki mę-  
skie, pończochy, dziecięce  
reformy, rękawiczki, weł-  
niane swetry i pończochy  
Cena bardzo przystępna,  
oraz przyjmuje pończochy  
do reparaacji.

KREPONY,  
KRETONY

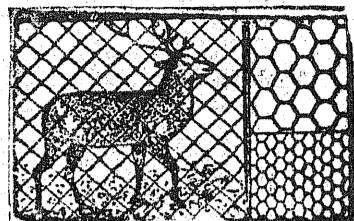
szt. Jodwabie i t. d.  
poleca

R. Pfeiffer

NAWROT 13. Tel. 139-73

TYSIĄCE

chorych na katar żołądka,  
wzdęcia, kurcze, bóle, nu-  
dności, zgagę, niestrawność  
brak apetytu, blednicę, o-  
gólne osłabienie et cetera,  
odzyskało zdrowie, używa-  
jąc ziółka sławnego na ca-  
ły świat Doktora Dietla,  
profesora Uniwersyte-u Ja-  
giellońskiego. Zadzajcie bez  
płatnej broszury polecają-  
cej! Adres: Liszki — Apte-  
ka 5180



**DRUCIANE**  
Parkany, Pielonki

Tkaniny Gazy miedz, do  
filtrów „Rabitz” do robót  
betonowych we wszystkich  
metalach wyrabia i poleca

**Rudolf Jung**

Łódź, Wólczańska 101  
Telefon. 128-97

SKŁADY NASION

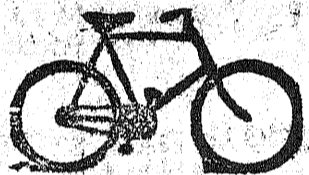
**L. Jasińskiego**

Łódź, ul. Andrzeja 10, tel. 168-39  
Łęczyca, ul. Poznańska 38, tel. 125  
prowadzone od 1870 roku  
— polecają —

**Nasiona** pierwszej  
jakości

rolne, traw, drzew, warzyw-  
ne, kwiatów oraz narzęd-  
zia i przyrządy ogrodni-  
czo-pszczelnicze, przytem  
nawozy, preparaty i środki  
chemiczne dla celów ogrod.  
Ceniki na żądanie bezpłatnie  
35-4

Najtańsze źródło



**Rowerów** oraz  
części

w fabrycznym zakładzie  
„DOBROPOL”  
Piotrkowska 78.

Na dogodnych warunkach

**Dr. Feliks  
SKUSIEWICZ**

ANDRZEJA 11

Telefon 137-43

Choroby skórne wenerycz-  
ne i moczopłciowe  
goda. przyjeżdż. 9.30-11 rano  
i 5-7.30 po poł.

Na bieżący sezon budowlany:

**CEMENT**

wszelkich marek

**WAPNO**

z różnych wapieniaków,

**ZELAZO**

konstrukcyjne i handl.,

**BLACHY**

żelazne, dachowe inne

**BLACHY**

ocynkowane i cynkowe

**BELKI**

żelazne (tregry)

**KORYTKA**

żelazne

**GWOZDZIE**

budowlane i han-  
dlowe.

**TEKTURĘ**

smolewcową.

**SMOŁĘ**

do smarowania dachów

oraz wszelkie artykuły budowlane

POLECA ze składu i wagonowe

**„ELIBOR”**

Sp. Akc. Handl. - Przemysł.

Ł. J. BORKOWSKI, Oddział w Łodzi  
Kilińskiego 70. Tel. 204-94

Na bieżący sezon budowlany:

Czy chcecie być zadowoleni z waszego obuwia?

osiągniecie to kupując tylko w firmie

**Stanisław GROCHAL**

Łódź, Andrzeja Nr. 9

Na składzie wybór obuwia wła-  
snego wyrobu, najnowszych faso-  
nów z materiałów krajowych i za-  
granicznych PO CENACH ZNI-  
ŻONYCH.

Dla stępszych dogodnie wa-  
runki.



**Piękne,**

słoneczne, komfortowe 5-cio  
pokojowe mieszkanie w śródmieściu do odstąpi-  
enia, oraz różne meble do sprzedania. Wiadomość  
w Administracji „Rozwoju” —5

**Ogłoszenia  
drobne.**

**Kupno i sprzedaż**

ZAKŁAD Tapicersko-Sto-  
larski B-ci GABAŁOW  
Sienkiewicza 40 i Skład  
Mebli NAWROT 8 pole-  
camy na dogodnych wa-  
runkach urządzenia poko-  
jowe oraz pojedyncze me-  
ble również posiadamy na  
składzie otomany, tapeta-  
ny, fotele, krzesła, stoły  
i t. d.

Sprzedam plac wraz z bu-  
dowlą przy ul. Wysockiego 10  
z planem Wiadomość Han-  
del Win i Wódek Bazar-  
na 1 846-3

**Nauka i wychow.**

Wytynowany nauczyciel  
przygotowuje do egzami-  
nów gimnazjalnych i dla  
eksternów, w zakresie oś-  
miu klas. Kurs klasy 4 mie-  
siące. 6-go Sierpnia 14, pra-  
wa oficyna, parter, drugie  
wejście z podwórza.  
844-2

Młody pianista udziela le-  
kcji na własnym forte-  
pianie, metodą skróconą  
Łódź ul. Główna 40 m. 15  
858-7

**Dr. St. Bibergal**

Moniuszki 11 Tel. 62-22  
Choroby skórne i weneryczne  
Przyjmuje od 8-10 od 5-8 w



**Kursy Kierowców**  
Zawodowe **Samochodowych**  
**Fr. Grętkiewicza**

ŁÓDŹ - PIOTRKOWSKA 111. TEL. 175-35  
NOWY KURS ROZPOCZYNA SIĘ KAŻDEGO 1 i 15 B.M.  
KANCELARJA CZYNNA OD GODZ. 9r. DO 8 WIECZ.

**CENA OGŁOSZEŃ:** Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. z wyjątkiem 14 gr., nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr.  
Wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobnym ogłoszeniem bezterminowe 10 gr. za wyraz, duże litery 50 gr. najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Ogło-  
szenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów.  
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 50 proc. drożej. Za termin-  
nowe wychodzące ogłoszeń admin. nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje, przedtem przyjęte ogłoszenie bez uprzedniego zawie-  
szenia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Redaktor naczelny i Wydawca inż. T. Czajewski. W Łodzi T. Czajewskiego.

Redaktor odp. J. Grętkiewicz